

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 27774-06-19 פלונית נ' פלוני

תלה"מ 8142-07-19 פלונית נ' פלוני

בפני: כב' השופטת פאני גילת כהן

פלוני

תובע

מיוצג באמצעות עו"ד מיכה גבאי

פלונית

נתבעת

מיוצגת באמצעות עו"ד איילת קריספל

בעניין הקטין:

..... יליד .....

מיוצג באמצעות האפוטרופה לדין - עו"ד מאיה חונגר

מטעם הלשכה לסיוע משפטי

ספרות:

פנחס שיפמן דיני המשפחה בישראל כרך א (התשנ"ה)

חקיקה שאוזכרה:

חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962: סע' 19, 68

מיני-רציו:

* על אף שהאם עשתה דין עצמי ועבר להתגורר עם הקטין במרכז, ביהמ"ש דחה את עתירת האב להעברת המשמורת אליו וקובע, בראיית טובת הקטין, כי הקטין יישאר במשמורת האם במרכז הארץ. יחד עם זאת, נוכח הפערים באורח החיים של הצדדים (האם חרדית האב חילוני), ובשל הסכמת קודמות, נקבע כי הקטין יילמד במסגרת חינוך של חב"ד. מי מהצדדים אשר יפר הוראה זו, יחוב בתשלום 50,000 ₪ למשנהו כפיצוי מוסכם מראש ובלא צורך בהוכחת נזק.

* משפחה – משמורת קטינים – טובת הילד

* משפחה – משמורת קטינים – שינוי מקום מגורים

* משפחה – משמורת קטינים – חוות-דעת מומחה

* משפחה – משמורת קטינים – קביעת מסגרת חינוך

עתירת האב להעברת הקטין (כבן 9) לחזקתו, בעקבות החלטת האם (המשמורנית עפ"י הסכם הגירושין) להעתיק מגוריה אל מקום מגוריו של בן זוגה במרכז הארץ. במקביל, עתרה האם לקבלת היתר להעתיק מקום מגורי הקטין ולשילובו במסגרת חינוך במקום מושבה החדש. יצוין, כי בתקופת חייהם המשותפים ניהלו הצדדים אורח חיים דתי, אולם לאחר פרידתם נוצר פער עמוק בין אורחות החיים שלהם – בעוד האם מנהלת אורח חיים חרדי, מנהל האב (שהיה נוצרי והתגייר) אורח חיים חילוני. עוד יצוין כי במהלך חודש מרץ 2020, חרף החלטות ביהמ"ש ובאצטלה של התפרצות נגיף הקורונה ולידת בתה הנוספת, נטלה האם הדין לידיה והעתיקה האם מקום מגורי הקטין למרכז הארץ.

ביהמ"ש לענייני משפחה הותיר את הקטין במשמורת האם, במרכז הארץ, מהטעמים הבאים:

כידוע, עקרון העל על פיו יוכרעו הליכים בענייניו של קטין הוא טובת הילד, המהווה עמוד האש לאורו יפסע ביהמ"ש ועל פיו יכריע. ביהמ"ש נעזר לעניין בקבלת חוות דעת מידי מומחים משדות הטיפול. ביהמ"ש אינו מהווה אמנם חותמת גומי המוטבעת על חוות דעת של מומחה או מומחים מטעמו, אולם עפ"י ההלכה הפסוקה לעיתים נדירות ובנסיבות מיוחדות בלבד יפסוק ביהמ"ש בניגוד לממצאי המומחה ומסקנותיו.

המקרה דנא אינו בא בגדר המקרים אשר נסיבותיהם מצדיקות סטייה ממסקנות חוות דעת המומחית, לפיה טובת הקטין היא הותרתו בחזקת האם במרכז הארץ והמשך שילובו של הקטין במסגרת חינוך המשתייכת לזרם חב"ד (ולא בזרם החרדי אליו משתייכת האם). בהינתן כי בימ"ש זה מעורה היטב בעניינם של הצדדים ומלווה אותם שנים ארוכות והתרשם מאופיים ומיכולותיהם ההוריות (להתרשמותו, יכולותיה ההוריות של האם עולות על אלו של האב. בין היתר בחוות דעת המומחית מתוארים הלחצים המופעלים על הקטין מצד האב והעדר היכולת של האב להבחין במצוקה בה נתון הקטין וליתן לה מענה. מנגד, מצטיירת בחוות הדעת תמונה חיובית בכל הנוגע לקשר בין האם והקטין, המתואר כקשר מיטיב עבירו, וכך גם בעניין יכולותיה ההוריות הטובות. ביהמ"ש שוכנע כי בידי האם לשפר יכולותיה ההוריות ובטחונה העצמי באמצעות הדרכה וטיפול מתאימים, להבדיל מהאב), נוכח מצבו של הקטין, ועמדת כל הגורמים המקצועיים (המומחית, עו"ס לסדרי דין והאפוסטרופה לדין) נקבע כי הקטין יותר בחזקת האם, ימשיך להתגורר עמה במרכז (על אף שהמעבר נעשה בניגוד להחלטות ביהמ"ש) וימשיך להתחנך במסגרת המשתייכת לזרם חב"ד.

בכל הנוגע למסגרת החינוך, כאמור נקבע כי הקטין ימשיך ללמוד במסגרת המשתייכת לזרם חב"ד וזאת הן כיוון שהקטין התחנך מאז ומתמיד במסגרות המשתייכות לזרם האמור בהסכמת הוריו שהתקבלה לאחר פרידתם. שנית, וזהו למעשה הנימוק העיקרי, הצדדים מנהלים, כאמור, אורחות חיים שונים לחלוטין. בעוד האם מנהלת אורח חיים חרדי ומתגוררת בעיר ... אשר צביונה ידוע, מנהל האב אורח חיים חילוני ומתגורר בעיר מעורבת. מדובר בשילוב הקטין במסגרת חינוך ליברלית אשר טמון בה פוטנציאל להכלת הפערים בין אורחות חיי ההורים מחד, והיא בעלת צביון שהוא קרוב למרכז החיים ולסביבת מגוריו של הקטין מאידך, חשיבות עליונה בהגנה על נפשו, על נוכחותם של שני הוריו בחייו, על האפשרות לפלס לעצמו הנתיב בין עולמם של הוריו ועל זכותו לבחור בבוא היום את אורח החיים המתאים והרצוי לו.

נקבע כי מי מהצדדים אשר יפר הוראה זו לעניין מסגרת החינוך של הקטין, יחוב בתשלום 50,000 ₪ למשנהו כפיצוי מוסכם מראש ובלא צורך בהוכחת נזק.

בכל הנוגע להמלצת המומחית לעניין הרחבת זמני השהות עם האב, שעה שעקרון העל לאורו יש להכריע בהליכים דנא הוא, כידוע, טובת הילד וביהמ"ש הוא גם אביהם של קטינים, נוכח שינוי הנסיבות, האירועים האחרונים והטענות בדבר ההתדרדרות בתפקוד האב וביחסו לקטין אשר טרם

התבררו ע"י הרשות החוקרת, לא ניתן בעת הזו להותיר זמני השהות על כנם, וודאי לא לקבל המלצות המומחית ולהרחיבם. נכון לעת הזו, ועד לקבלת תוצאות חקירת המשטרה יתקיימו זמני השהות של הקטין עם האב אחת לשבוע במרכז הקשר בעיר מגוריו של האב למשך שעתיים ובאחריות האם להביאו למפגשים. עם קבלת תוצאות החקירה וככל שיוחלט לא להעמיד האב לדין, ישובו להתקיים זמני השהות במתכונתם הקיימת, אלא אם יוחלט אחרת.

בהינתן כי האם הפרה החלטות שיפוטיות לא נעשה צו להוצאות.

פסק דין

בלב ההליכים נושא פסק דין זה ילדם המשותף של הצדדים, הקטין שבכותרת.

עסקינן בילד רך בשנים, כבן תשע שנים, אשר מאז היותו פעוט גדל בצל מאבקים בין הוריו ונפשו שסועה נוכח השונות וההבדלים הרבים ביניהם, בתרבות, בתפיסות העולם באורחות החיים ועוד. בהסכמה שהתקבלה בין הוריו עובר לגירושיהם, נקבע כי החזקתו תהא בידי האם. לימים נישאה האם בשנית והחליטה להעתיק מגוריה אל מקום מגוריו של בן זוגה במרכז הארץ. בעקבות זאת עתר האב להעברת הקטין לחזקתו ובד בבד עם זאת עתרה האם לקבלת היתר להעתיק מקום מגורי הקטין ולשילובו במסגרת חינוך במקום מושבה החדש. מהי, אפוא, טובתו של...? האם לעבור לחזקת אביו, להתגורר ב... ולאמץ אורח חיים חילוני כשלו או שמא להיוותר בחזקת האם, להתגורר ב... ולהמשיך לנהל אורח חיים דתי שעשוי להפוך אדוק יותר?

אלו הן השאלות בהן תעסוק ההכרעה דלהלן.

רקע כללי והשתלשלות העניינים

1. כאמור, מונחות לפניי תביעות הדדיות בעניינו של הקטין ..., בנם המשותף של הצדדים, קטין כבן תשע שנים כיום (להלן: "הקטין").
2. מר .... (אשר ייקרא להלן למען הנוחות: "האב") וגב' .... (אשר תקרא להלן למען הנוחות: "האם") ניהלו קשר זוגי החל משנת 2000 ואף נישאו בנישואים אזרחיים.
3. כתוצאה מהקשר הזוגי נולד בנם הקטין.
4. בשנת 2013 בהיות הקטין כבן שנה בלבד, משהקשר הזוגי בין הצדדים נקלע למשבר, פנתה האם לבית משפט זה והגישה תביעת משמורת. ביום 07.05.2014 הוגש ע"י הצדדים הסכם גירושין לאישור בית המשפט. ההסכם אושר באותו מועד וניתן לו תוקף של פסק דין. במסגרתו נקבע, בין היתר, כי משמורת הקטין תהא לאם ונקבעו הסדרי השהייה שלו עם האב.

5. בסמוך לאחר מכן, ננקטו הליכים נוספים בבית משפט זה סביב סוגיית זמני השהות של הקטין עם האב, במסגרתם בוצעה, בין השאר, הערכה פסיכיאטרית לאב והוגשו תסקירים רבים של עו"ס לסדרי דין.
6. ביום 24.01.2019 ובחלוף כארבע שנים של התדיינות משפטית בין הצדדים, ניתן פסק דין אשר חתם אותה, תוך מתן תוקף של פסק דין להמלצות שבתסקיר העו"ס לסדרי דין לפיהן אין מקום לקיים זמני השהות של הקטין עם האב תחת פיקוח ותוך שעו"ס לסדרי דין הוסמכה עפ"י [סעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות](#), התשכ"ב – 1962 (להלן: "[חוק הכשרות](#)") לשנות את הסדרי השהייה.
7. טרם יבש הדיו על פסק הדין, פקדו הצדדים שוב את שערי בית המשפט, ונקטו בהליכים שבכותרת.
8. יצוין, כי בתקופת חייהם המשותפים ניהלו הצדדים אורח חיים דתי, אולם לאחר פרידתם זה מזו נפערה תהום ביניהם ונוצר פער עמוק בין אורחות החיים שלהם - בעוד האם נותרה דתית והיא מנהלת אורח חיים חרדי, מנהל האב אורח חיים חילוני לכל דבר. יצוין גם, כי ישנם פערים מנטליים-תרבותיים בין הצדדים, שעה שהאב נולד ב... כנוצרי, שם גם גדל והתחנך בעוד האם יהודייה וישראלית מבטן ומלידה. להשלמת התמונה יצוין, כי האב היגר לישראל בעקבות הקשר הזוגי עם האם ובהמשך אף התגייר. הפערים האמורים בין ההורים הולידו מחלוקות ביניהם בעניין אופן גידולו וחינוכו של הקטין.
9. למרבה הצער וכפי שיפורט בהמשך, הצדדים לא ניסו אפילו לגשר על הפערים ביניהם למען הקטין, ויתרה מכך, פערים אלה הועצמו והעמיקו עד כדי הצבת הקטין בלב הסכסוך ביניהם וקיומו של סיכון ממשי לשלומו הנפשי וההתפתחותי.
10. עוד יצוין, כי בחודש יוני 2019 נישאה האם למר... (להלן: "[מר ש.](#)") אשר מקום מגוריו בעיר..., ולשניים נולדה בת בחודש מרץ 2020.
11. ראשיתו של סבב ההליכים המשפטיים הנוכחי הייתה כחודש לפני חתונת האם עם הגשת בקשה ליישוב סכסוך על ידה ביום 02.05.2019 ([י"ס 4528-05-19](#)). הליך זה לא נשא פרי ונסגר.
12. בסמוך לכך ננקטו ההליכים שבכותרת עת האב הגיש תביעה למשמורת הקטין ובקשה לצו מניעה זמני שיאסור על האם העתקת מקום מגורי הקטין לעיר... ([תלה"מ 27774-06-19](#)), ואילו האם עתרה לקבלת צו לרישום הקטין במסגרת חינוך בעיר... בשנת הלימודים, אשר נפתחה בחודש ספטמבר 2019 ([תלה"מ 8142-07-19](#)).
13. יובהר, כי חרף החלטות ברורות במסגרתן בקשת האם להעתקת מקום מגורי הקטין נדחתה וחרף החלטות האוסרות על שינוי מקום המגורים שלו (החלטות מיום

13.06.2019, מיום 18.06.2019, מיום 26.08.2019, מיום 26.05.2020 ומיום 08.06.2020, הלכה למעשה במהלך חודש מרץ 2020, נטלה האם הדין לידיה והעתיקה האם מקום מגורי הקטין לעיר ....

לטענת האם, היא פעלה כך נוכח לידת בתה, המטופלת על ידה; שעה שאינה מחזיקה ברכב ותלויה בתחבורה ציבורית ועקב התפרצות נגיף הקורונה והעדר יכולת של הוריה לארח ולהלין הקטין בביתם בעיר .... כשם שהיה עד אז בהיותם, אז לפחות, בקבוצת סיכון.

14. ביום 14.07.2019 הוריתי על מינוי אפוטרופוס לדין לקטין מטעם הלשכה לסיוע משפטי, וביום 11.08.2019 הגישה האפוטרופה לדין עמדתה לפיה קיים חשש כי העתקת מקום מגוריו של הקטין תשפיע לרעה על מערכת היחסים בינו ובין האב.

15. ביום 25.08.2019 הוגש תסקיר של עו"ס לסדרי דין ובו הומלץ על העתקת מקום מגורי הקטין לעיר .... עם אמו.

16. ביום 26.08.2019, במהלך פגרת הקיץ, התקיים דיון בבקשת האם למתן צו לרישום הקטין למסגרת חינוך בעיר .... ובתום הדיון לאחר שנשמעו טענות הצדדים והאפוטרופה לדין ולאחר עיון בתסקיר העו"ס לסדרי דין שהוגש עובר לדיון, נדחתה בקשת האם להתיר מעבר הקטין למגורים בעיר ... ולשילובו במסגרת חינוך שאינה שייכת לזרם חב"ד. זאת, בין היתר, נוכח מורכבות המקרה דנא, ההבנה, כי מדובר בהכרעה אשר דה פקטו משליכה על זהות ההורה אשר יחזיק פיזית בקטין, על מקום מגורי הקטין ואף על הזרם בו יתחנך, נוכח הזהות בין הסעד הזמני והעיקרי, ומשהאם העותרת לביצוע השינוי בחייו של הקטין לא הציגה תכנית סדורה בהתייחס לשינוי המבוקש. כפועל יוצא מכך, ניתנה הוראה לרישום הקטין לכיתה א' במוסד חינוכי המשתייך לחב"ד (בדומה לזרם בו למד בהיותו בגן).

17. ביום 12.02.2020 התקיימה ישיבת קדם משפט בהליכים שבכותרת. משהצדדים נותרו מבוצרים בעמדתם, נקבע ההליך לשמיעת ראיות. כן ניתנה הוראה לעו"ס לסדרי דין להגיש תסקיר משלים ובמסגרתו להתייחס גם למידת ההתאמה של בית האם ב.... למגורי הקטין, למסגרות החינוך בהן ניתן יהא לשלבו, למערכת היחסים של הקטין עם בן זוגה של האם ולהביא המלצותיה בעניין העתקת מקום מגורי הקטין. עוד ובנוסף מונתה גב' ללי גרשנזון כמומחית מטעם בית המשפט (להלן: "המומחית") ליתן חוות דעת בשאלת התאמתו של האב לשמש כהורה משמורן; בעניין מקום המגורים הרצוי עבור הקטין; לאופי החינוך המתאים לצרכיו בנסיבות הקיימות; ולטיב ההשפעה שתהא למעבר הקטין מ.... ל.... עליו.

18. ביום 19.03.2020 הוגש תסקיר נוסף ע"י עו"ס לסדרי דין במסגרתו דוות, כי נוכח פני הדברים ומערכת היחסים בין הורי הקטין, הוא נתון תחת מכבש לחצים הגורם לו חרדה.

משכך הומלץ על ביצוע אבחון פסיכו דיאגנוסטי. לאחר שהתקבלו עמדות הצדדים בעניין האבחון ניתנה הוראה מתאימה לביצועו.

19. ביום 13.05.2020 הוגשה ע"י האב בקשה דחופה להשבת הקטין לעיר ... במסגרתה נטען, בין השאר, כי חרף החלטות בית המשפט ובאצטלה של התפרצות נגיף הקורונה, העתיקה האם מקום מגורי הקטין לעיר ..., יחד עמה, ובכך נמנעו המפגשים ביניהם למשך חודש וחצי.

20. ביום 26.05.2020 הודיעה האם, כי עקב השינוי בנסיבות, לרבות לידת בתה הנוספת, הכרזת מצב החירום במדינה עקב התפרצות נגיף הקורונה והיות הוריה בקבוצת סיכון, אין באפשרותה לשוב להתגורר בעיר ....

21. ביום 04.06.2020 הוגש תסקיר עו"ס לסדרי דין מהמחלקה לשירותים חברתיים בעיריית ... לאחר קיום ביקור בבית האם ובן זוגה והתרשמות העו"ס כי ביתה החדש של האם ראוי למגורי הקטין.

22. ביום 08.06.2020 הוגשה עמדת האפוטרופה לדין לפיה ממליצה היא על השבתו לעיר ...

23. ביום 14.06.2020 הוגש תסקיר נוסף ע"י עו"ס לסדרי דין בעיריית ... במסגרתו תוארו המפגשים שהיא קיימה עם הקטין, עם האב ועם האם ובן זוגה. עו"ס לסדרי דין הבהירה, כי היא חוששת למצבו הנפשי של הקטין אשר נתון במצוקה רגשית, בחרדה ובקונפליקט נאמנויות עצום. העו"ס שבה בתסקירה על ההמלצה לאשר העתקת מקום מגורי הקטין לעיר .... תוך הסדרת הקשר עם האב והגנה על יציבותו.

24. ביום 25.06.2020 הוגש תסקיר נוסף של עו"ס לסדרי דין ובו דווח אודות מפגש נוסף שהתקיים בין האב והקטין בביתו. מהתסקיר עולה, כי מדובר היה במפגש חיובי, כי הקטין התרגש מהגעתו לבית האב, כי ניתן היה להתרשם מקשר טוב ביניהם ומכך שהקטין אוהב להגיע אל האב. לצד זאת עולה עוד מן התסקיר, כי האב ניסה לשוחח עם הקטין שוב ושוב על נושא המעבר ל..., חרף הנחיות ברורות והערות העו"ס להימנע מכך, וכי הקטין עצמו ביקש מעו"ס לסדרי דין שתתלווה לכל המפגשים שלו עם האב נוכח החשש מפני שיח של האב עמו בעניין.

25. ביום 28.06.2020 התקיימה ישיבת ההוכחות הראשונה. למרבה הצער, חוות דעת המומחית לא הוגשה לבית המשפט עובר לדיון עקב קשיים במימון שכר טרחתה.

במעמד הדיון נחקרה העו"ס לסדרי דין ארוכות. בתום חקירתה, עתר ב"כ האב להחלפתה באחרת, עת לדידו גובשה על ידה כבר עמדה בהליכים דנא. האם והאפוטרופה לדין התנגדו לבקשתו, ולאחר שנשמעו טענות הצדדים, הבקשה נדחתה.

בתום הדיון ניתנה החלטה מפורטת במסגרתה הורחבו גדרי המינוי שניתן למומחית כך שיכלול גם ביצוע אבחון פסיכו-דיאגנוסטי לקטין, להוריו ועל פי שיקול דעתה גם לבן זוגה של האם. כן התבקשה המומחית להיפגש עם בן הזוג של האם ולהתייחס בחוות דעתה גם להתרשמותה ממנו ומהקשר בינו ובין הקטין. עוד נקבע, כי הסדרי השהות של הקטין עם האב יתקיימו בבית האב בימים ראשון ושלישי בשעות אחה"צ, כי על האם להביא הקטין לבית האב וכי על עו"ס לסדרי דין לקיים תצפית על המפגשים למשך שעה בכל פעם ולהגיש עדכון בעניין לבית המשפט.

26. ביום 29.06.2020 פנה האב בבקשה נוספת למתן הוראות ובמסגרתה עתר לקבלת צו המורה על השבת הקטין ל.....

27. בהמשך ועקב שביתה ארצית של העובדים הסוציאליים נקבע, כי המפגשים בין האב והקטין יתקיימו ללא פיקוח של עו"ס לסדרי דין, אולם הם יצומצמו למפגש אחד בשבוע, כפוף לכך שיאסר על האב לשוחח עם הקטין אודות ההליכים המשפטיים ו/או להפעיל עליו לחץ ו/או להעמידו במצב של קונפליקט נאמנויות. כן נקבעה סנקציה בגין כל הפרה של זמני השהות שנקבעו.

28. חוות הדעת של המומחית הוגשה לתיק בית המשפט ביום 12.10.2020 (להלן: "חוות הדעת"). מסקנות המומחית, בעניין יורחב בהמשך, היו, בין היתר, כי לאם יכולות הוריות טובות משל האב. לשיטתה יש להרחיב זמני השהות של הקטין עם האב כך שיכללו גם שהות עמו בסופי שבוע, בחגים ובחופשות. כן הומלץ על ידה, כי האב יקבל הדרכה הורית תוך הבעת ספק באשר לסיכויי ההצלחה של הדרכה כאמור נוכח מאפייני האישיים שלו.

29. ביום 13.10.2020 הוגשה עמדת האפוטרופה לדין אשר עתרה למתן הוראה למומחית להשלים חוות דעתה תוך התייחסות לשלוש הסוגיות הבאות: האם קבלת הדרכה הורית ע"י האב היא תנאי מחייב להרחבת זמני השהות של הקטין עמו; האם ההדרכה ההורית עשויה לגרום לשינויים במצבו של האב; מסגרת החינוך המומלצת לקטין.

בקשת האפוטרופה לדין התקבלה וניתנה הוראה מתאימה למומחית.

30. ביום 24.01.2021 הגישה המומחית מענה לסוגיות האמורות, ובנסיבות העניין יש לראות בתשובותיה חוות דעת משלימה (להלן: "חוות הדעת המשלימה").

31. דיון נוסף התקיים לפניי ביום 10.02.2021 בסופו נקבע, כי בשלב זה, נוכח עמדת המומחית והאפוטרופה לדין, ועת מגורי הקטין בבית אמו מטיבה עמו, על אף שהאם כפתה מציאות זו של מעבר הקטין ל... עליו ועל בית המשפט, אין מקום ליתן הוראות בדבר שינוי המצב הקיים. עוד נקבע, כי אין מקום להורות על שינוי הסדרי השהייה של הקטין עם האב, ועו"ס לסדרי דין התבקשה להגיש תסקיר משלים בעניין הפניית הקטין לטיפול רגשי.

32. ביום 21.03.2021 הוגש תסקיר נוסף של עו"ס לסדרי דין במסגרתו ציינה שוב החשיבות הרבה שיש במתן טיפול רגשי לקטין, בפרט בהינתן מציאות חייו וחשיפתו לסיטואציות מורכבות.

33. בהתאם ולאחר שהתקבלו תגובות הצדדים ניתנה החלטה המורה על מתן טיפול רגשי לקטין ללא דיחוי.

34. ביום 09.06.2021 התקיימה ישיבת הוכחות נוספת במסגרתה נחקרו הצדדים וניתן צו להגשת סיכומים.
כתב הסיכומים האחרון הוגש ביום 17.10.2021.

35. להשלמת התמונה יצוין, כי ביום 19.07.2021 הוגשה ע"י עו"ס לסדרי דין הודעת עדכון לפיה המטפלת בקטין, גב' י., העבירה לידיה דיווח מדאיג אודותיו, וכך בין היתר נכתב על ידה בהודעת העדכון: "במסגרת הטיפול הקטין משתף את המטפלת שהוא פוחד לישון בלילות ובוכה הרבה אחרי הפגישות עם אביו מכיוון שאבא כורע על רגליו לפני הקטין ואומר לו 'חייבים למצוא פתרון אני חייב לקחת אותך איתי ל...', אני אבוא בלילה ואקח אותך איתי'. המטפלת מאוד חוששת שמא האב מתכנן חטיפה, לדעתה האב מזיק לילד, ואינו חושב על טובתו אחרת היה מגיע לפגישות עמה ומוכן לטפל בעצמו למען בריאותו הנפשית של הבן...".

36. על יסוד האמור בהודעת העדכון, ניתנה החלטה המורה, בין היתר, לאב ליצור קשר עם המטפלת בקטין באופן מיידי.

37. ביום 24.08.2021 הוגשה הודעת האב לה צורף העתק מסרון שנשלח ע"י המטפלת לפיו הוא הגיע אליה לפגישה אחת בלבד ולא נקבעו פגישות נוספות עמו.

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

38. כידוע, עקרון העל על פיו יוכרעו הליכים בעניינו של קטין הוא טובת הילד, המהווה עמוד האש לאורו יפסע בית המשפט ועל פיו יכריע.

כן ידוע, כי המונח "טובת הילד" הוא רחב ומופשט ועשוי לקבל משמעויות ופרשנות שונות בהקשרים שונים. משכך נדרש בית המשפט להפעיל שיקול דעתו ולצקת תוכן לתוכו בהתאם לנסיבות המקרה הקונקרטי אשר בא לפניו.

(ראו: [בע"מ 9358/04 פלונית נ' פלוני](#), פורסם במאגרים האלקטרוניים וההלכות המוזכרות שם, [פורסם בנבו], וכן פ' שיפמן [דיני המשפחה בישראל](#) (כרך ב', התשמ"ט), עמ' 221-220).

39. מושכלות יסוד הן, כי הכרעה בעניין טובתו של קטין היא צופה פני עתיד במסגרתה נדרש בית המשפט לחזות את שעתיד להתרחש בעולמו של הקטין על יסוד אירועי ונסיבות העבר וההווה, ובהקשר זה נדרש הוא למיומנות חריגה, העולה כדי כשרון נבואי.
(ראו: [בע"מ 10060/07 פלונית נ' פלוני](#), פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו]).

40. דרכו של עולם היא, כי במקרים ממין זה שלפנינו אין בית המשפט מסתפק בידע, בניסיון ובכישורים שלו, הנטועים בשדה המשפט, ופונה לקבלת חוות דעת מידי מומחים משדות הטיפול. עסקינן בדיני נפשות ובהכרעה קרדינלית שיש בה לחרוץ גורלו של קטין, ונהיה, כי טרם קבלתה ראוי כי תיפרס בפני בית המשפט תמונה רחבה ומלאה ככל שניתן בעניין טובת הקטין כשהיא נבחנת מזוויות שונות.

41. הלכה מושרשת וידועה היא, כי הגם ששיקול הדעת מסור לעולם בידי בית המשפט וחוות הדעת היא כלי נוסף בארגז הכלים העומד לרשותו, בבואו להכריע במחלוקת שלפניו הוא יטה לאמץ מסקנות חוות הדעת של מומחה אשר מונה על ידו ומטעמו, המהווה זרוע הארוכה, אלא אם קיימים טעמים כבדי משקל שיש בהם להצדיק סטייה מהן: "כבר נקבע לא אחת כי בתיקים מעין אלו חוות דעת מומחה מהווה כלי עזר אובייקטיבי ובעל משקל בהכרעת ביהמ"ש ועל דרך הכלל בית המשפט יאמץ האמור בה. על דרך הכלל - וברובא- דרובא של המקרים - לא יקבע בית-משפט טובת הילד מהי עד אשר יונחו לפניו חוות דעתם של מומחים - מומחים לבריאות הגוף ובעיקר מומחים לבריאות הנפש, קרי: רופאים, פסיכולוגים, פסיכיאטרים - בשאלה מה היא טובת הילד ומה היא רעתו, מה ייטיב לילד ומה ירע לו. טובתו של ילד אינה מושג תיאורטי. לעניינה נדרש בית-המשפט לקביעת ממצאים-שבעובדה. ממצאים אלה בית-משפט לא יוכל לקובעם - על דרך הכלל - אלא אם יובאו לפניו ראיות; וראיות לענייננו פירושו הינו - בעיקרם של דברים - חוות-דעת של מומחים. אבחון מצבו הנפשי והגופני של אדם - לרבות השפעת סביבתו הקרובה על מצבו הנפשי והגופני - הינו עניין לאנשי המקצוע לענות בו; ואני מתקשה לראות כיצד יוכל בית-משפט להכריע בשאלת הטובה והאינטרס של קטין בלא שיעזר בחוות דעתם של מומחים לדבר. המומחים יאספו את הנתונים שלעניין, ינתחו ויעבדו אותם, ויציגו לפני בית-המשפט, או בית-הדין, את כל אלה לרבות את חוות דעתם המקצועית. (וראו עוד בהקשר זה: [בג"צ 1842/92 בלויגרונד נ' בית הדין הרבני הגדול פ"ד מו\(3\) 423, 438](#); עניין פלונית, שם) חוות דעתם של מומחים מהווה, אפוא,

מכשיר חשוב בו מסתייע בית-המשפט בבואו להכריע בשאלות הנוגעות לטובתו של הקטין וככלל, אף יאמץ בית המשפט את המלצת המומחים שאותם מינה, אלא אם כן קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי, המצדיקים סטייה מאותה המלצה (ראו: עניין פלונית, שם; ראו גם: עניין דויד, 463, והשוו לעניין חוות דעתו של מומחה רפואי: ע"א 2160/90 רז נ' לאץ ואח' פ"ד מז(5) 170) (ההדגשות אינן במקור – פ.ג.כ.; בע"מ 9358/04 פלונית נ' פלוני, פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו]).

42. בנקודה זו ובשים לב לנסיבות המקרה דנא מצאתי להביא דברי בית המשפט העליון מפי השופט (כתוארו אז) מ. חשין: "...האחריות מוטלת כולה על שכמו של השופט היושב לדין, והסמכות היא סמכותו. ואולם הכרעתו של בית- המשפט חייבת שתהא הכרעה מושכלת ורציונלית. כפי שנאמר בפרשת פלונית (דנ"א 7015/94 [7]), לעיל, שם בעמ' 122: ...אכן שרביט הכרעה ניתן לעולם לבית המשפט – לו ולא לכל מומחה המופיע לפניו – אך חזקה על בית-משפט כי ישתמש בשרביטו כמלך נאור, באורח מושכל ורציונלי...רק לעיתים נדירות ובנסיבות יוצאות-דופן נמצא בית-המשפט פוסק – בעניינים של בריאותו הנפשית והגופנית של ילד – בניגוד לחוות-דעת מומחים; לא כל שכן במקום שלפני בית-המשפט הונחו חוות-דעת אחדות ומסקנת כולן אחת היא. יתר-על-כן, באותם מקרים נדירים וחריגים, נצפה לשמוע מן השופט שהכריע בניגוד לחוות-הדעת – ובאורח מפורט ומדוקדק – מה טעם הכריע כפי שהכריע, ומדוע ראה לדחות את המלצת המומחים. חובה זו חובה כבדה היא" (ההדגשות אינן במקור – פ.ג.כ.; בג"ץ 5227/97 דויד נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פ"ד נה(1) 453, 463).

43. למעלה מן הצורך יצוין עוד, כי מושכלות יסוד הן, כידוע, שבתחום כה רגיש בדיני המשפחה, כבמקרה דנא נדרש בית המשפט לגבש ההכרעה תוך שהוא נעזר בחוות דעת של מומחים לצד ניסיון החיים, השכל הישר והרגישות וההבנה למצבו המורכב של כל אחד מהמעורבים, ואינו בבחינת חותמת גומי המוטבעת על ממצאי חוות דעת של מומחה אשר מונה על ידו (ראו והשוו: פסק דינה של כבי' השופטת ארבל ב- בע"מ 27/06 פלוני נ' פלונית, פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו]).

ומן הכלל אל הפרט

44. לאחר ששקלתי בדבר וכפי שיפורט בהרחבה להלן, בהינתן כי בית משפט זה מעורה היטב בעניינם של הצדדים ומלווה אותם שנים ארוכות ומצוי בנפתולי הסכסוך ביניהם והתרשם מאופיים ומיכולותיהם ההוריות, נוכח מצבו של הקטין, ממצאי חוות דעת המומחית, האמור בתסקירי העו"ס לסדרי דין ועמדת האפוטרופה לדין, מצאתי לקבוע, כי הקטין יוותר בחזקת האם, ימשיך להתגורר עמה בעיר ... וילמד במסגרת חינוך השייכת לזרם חב"ד (על אף שהמעבר נעשה בניגוד להחלטות בית המשפט).

45. שוכנעתי, כי יכולותיה ההוריות של האם עולות על אלו של האב, וכי טובת הקטין מחייבת הותרתו בחזקתה, וזאת מבלי להתעלם מההתנהלותה וממחדליה באשר יובאו להלן.

46. שוכנעתי, כי התנהלותו האימפולסיבית של האב, חוסר ההתחשבות שלו בגילו הצעיר של הקטין ובנפשו הרכה, העדר המסוגלות שלו להציב את טובת הקטין בראש ולהגן עליו מפני החשיפה לקונפליקט בין הוריו ויתרה מכך התעקשותו לערבו בו, וחוסר היכולת שלו ליצור הנפרדות המתחייבת בין צרכיו וצרכי הקטין, מכבש הלחצים המופעל מצדו על הקטין בהתעלם מגילו הצעיר ומצרכיו, העולה כדי סחיטה רגשית – כל אלה מעמידים את הקטין בסיכון ממשי, אשר מחייב הותרתו בחזקת האם.

47. המסקנה אליה הגעתי מבוססת, אפוא, על התרשמותי מהצדדים, על המלצותיהם של כלל גורמי המקצוע והטיפול שהיו מעורבים בהליך (המומחית, עו"ס לסדרי דין והאפוטרופה לדין) והכל באספקלריה של טובת הקטין, כמובן.

עמדת האפוטרופוס לדין

48. כפי שפורט לעיל, במסגרת ניהול ההליך מונתה עו"ד חונגר מטעם הלשכה לסיוע משפטי כאפוטרופסיתו לדין של הקטין.

49. בראשית הדרך גרסה האפוטרופה לדין, כי העתקת מקום מגורי הקטין למקום מגורי האם ב... יפגע בקשר בינו ובין האב, ולכן לא המליצה על מתן ההיתר לביצוע המעבר.

50. לאחר שהאם העתיקה מקום מגורי הקטין תוך הפרת החלטות שיפוטיות שניתנו בעניין, המליצה האפוטרופה לדין על השבת הקטין ל..., אולם תוך כדי ניהול ההליך, שינתה עמדתה, כפי שאף הובע על ידה במסגרת ישיבת ההוכחות.

51. בסיכומיה הבהירה האפוטרופה לדין, כי לשני ההורים קשיים בתפקוד ההורי, והם זקוקים לסיוע, לתמיכה ולהדרכה.

52. לדידה, עת מוטלות על הכף שתי אפשרויות, האחת קביעת משמורתו של הקטין בידי אביו ומגוריו ב..., והשנייה קביעת משמורתו בידי אמו ומגוריו ב..., העדיפה מביניהן מבחינתו של הקטין היא השנייה, ולכן יש ליתן ההיתר להעתקת מקום מגוריו לעיר....

53. האפוטרופה לדין מדגישה, כי אין בלבה ספק שהאב אוהב את הקטין, אולם התנהלותו, הלחצים המופעלים מצדו על הקטין ועירובו בקונפליקט בין ההורים, מובילים אל המסקנה, שאין לקבוע משמורת הקטין בידיו.

תסקירי העו"ס לסדרי דין

54. כפי שפורט לעיל, במסגרת ניהול ההליכים שבכותרת הוגשו לא מעט תסקירים ע"י עו"ס לסדרי דין, המתארים את הסיכון בו נתון הקטין ואת הצורך וההכרח במתן הכרעה בעניינו.

55. תיאור הבעייתיות בהתנהלות האב, עירובו המתמיד של הקטין בסכסוך ההורי והלחץ המאסיבי המופעל מצדו עליו, עובר כחוט שני לכל אורך התסקירים שהוגשו לתיקי בית המשפט, וראו בעניין זה (ההדגשות אינן במקור - פ.ג.כ):

א- התסקיר מיום 25.08.2019: "לא אחת התרשמנו שהאב משתף את הבן, דורש ממנו מה לומר ומזהיר אותו שאם לא ינהג כפי שמבקש הוא לא יוכל לראותו, מצב שמכניס את הילד לחרדה" (עמ' 4 לתסקיר).

ב- התסקיר מיום 17.03.2020: "ישבתי עמו והוא אמר שלא רוצה ללכת אל האב, ביקשתי לדעת מה קרה? הילד סיפר שאבא אמר לו שהוא רוצה לדבר אתו כמו מבוגרים ושהוא פוחד. שאלתי אותו מה זאת אומרת לדבר אתו כמו מבוגרים? אמר שהוא מדבר אתו שלא יעבור ל... הוא כל הזמן אומר לו שהוא עשה בשבילו הרבה ובגלל זה הוא צריך להקשיב לו ולעשות מה שאומר, אמר לי עם דמעות בעיניים שאבא בוכה ומרביץ לעצמו בראש שהוא מדבר אתו ומשכנע אותו להישאר אתו וזה מאוד מלחיץ ומפחיד אותו. אמר שאבא אומר לו שאין לו אמא וזה מפחיד אותו (הוא בוכה) שאלתי אותו מה הוא חושב? באמת אין לו אמא? אמר שהוא יודע שיש לו אבל הוא לא מבין למה אבא אומר ככה. וזה ממש מפחיד אותו. סיפר שהוא מתגעגע לאמא שלו ומבקש מהאב להתקשר אליה והוא כל פעם אומר לו עוד מעט ובסוף הוא לא מתקשר לאמא שלו" (עמ' 1 לתסקיר).

...
 "לצערי הרב, אני מתרשמת שהילד נמצא בחרדה כי הוריו מפעילים עליו לחץ ובעיקר עושה זאת האב. הילד נמצא בקונפליקט ולא יודע מה לעשות מצד אחד רוצה לפגוש את אביו ומצד שני לא יכול עוד לעמוד בלחץ המופעל עליו" (עמ' 2 לתסקיר).

ג- התסקיר מיום 14.06.2020: "אין ספק בליבי ואף ראיתי במו עיניי איך האב מפעיל לחץ וסוחט רגשית את הבן ... דברי האב והתנהגותו התאימו לתלונות הבן וסיבת סרבנותו לפגוש אותו. במפגש האב לא ראה את טובת בנו, היה עסוק במאבק ובלנסות להוכיח שבנו רוצה להישאר ב... ולעומת זאת, הבן היה במקום של בלבול, פחד, חרדה, כיסוי הפנים במסכה כדי לא לראות ולא לשמוע, האב היה עסוק כל הזמן שבן זוגה של האם יתרחק" (עמ' 3 לתסקיר).

...
 "כששוחחתי אתו הוא היה רגוע שמח שליו, סיפר בגאווה על המשפחה, חדרו החדש, על אחותו התינוקת ואמר בשמחה ובבטחה שהוא רוצה לגור ב... ואז האב הגיע כעין רוח סערה והתחילה המלחמה. ואז ראיתי ילד אחר, ילד עצוב, חרד, מבולבל, מגיב בצחוק מוזר, מכסה את פניו במסכה. האב לעיני בנו החל לריב עם בן זוגה של האם, זה גרם לבהלה וחרדה אצלו, המשיך בהפעלת לחץ וסחטנות, שידר לילד שאוהב אותו ויקבל כל החלטה שלו ומנגד פסק שהוא צריך להגיד שהוא נשאר ב..." (עמ' 3 לתסקיר).

....

"ראיתי את המצוקה הרגשית הקשה בה הוא נמצא, את הבלבול והחרדה, הילד נמצא בקונפליקט עצום ואני חרדה לשלמו הנפשי" (עמ' 3 לתסקיר).

...

"אני חייבת להתריע בפני כולם שהמשך המאבק על גבו של הילד עלול להביא לפגיעה נפשית. תגובות הילד של צחוק מתגלגל שאינן תואמות לאירוע שהתרחש מאוד מדאיגות. במצב כזה מצופה שהילד יבכה, יביע כעס ולא יצחק" (עמ' 4 לתסקיר).

ד- דיווח העו"ס לסדרי דין מיום 19.07.2021 בעניין המסר שהתקבל מהמטפלת בקטין, גב' ... : "במסגרת הטיפול הקטין משתף את המטפלת שהוא פוחד לישון בלילות ובוכה הרבה אחרי הפגישות עם אביו מכיוון שאבא כורע על רגליו לפני הקטין ואומר לו 'חייבים למצוא פתרון אני חייב לקחת אותך איתי ל...', אני אבוא בלילה ואקח אותך איתי'. המטפלת מאוד חוששת שמא האב מתכנן חטיפה, לדעתה האב מזיק לילד, ואינו חושב על טובתו אחרת היה מגיע לפגישות עמה ומוכן לטפל בעצמו למען בריאותו הנפשית של הבן..."

56. גם בעדותה בפניי שבה עו"ס לסדרי דין על עמדתה לפיה הקטין נתון בסיכון עקב התנהלות האב:

א- "הילד הזה להערכת יגיע לאשפוז פסיכיאטרי" (עמ' 7 לפרוטוקול הדיון מיום 28.06.2020, ש' 17-18).

ב- "יש בעיה אצל האבא, שהוא מאוד אובססיבי, הוא לא יודע איך לדבר עם הילד, לא מבין שהוא לא צריך לערב את הילד בכל המאבק ביניהם" (עמ' 15 לפרוטוקול הדיון מיום 28.06.2020, ש' 15-17).

ג- "בגלל זה עצרתי את המפגשים. אמרתי לא יהיה מפגש אם לא אהיה חלק ממנו. אם לא הייתי מתרשמת שהאבא באמת מפעיל לחצים מאוד כבדים על הילד, פשוט משגע אותו, אני לא הייתי אפילו עוצר (צ.ל: עוצרת – פ.ג.כ.)" (עמ' 16 ש' 23 עד עמ' 17 ש' 1 לפרוטוקול הדיון מיום 28.06.2020).

חוות דעת המומחית

57. כאמור, ביום 12.10.2020 הוגשה לתיק בית המשפט חוות דעת המומחית וביום 24.01.2021 הוגשה ההשלמה לה.

58. מדובר בחוות דעת מפורטת ומנומקת המחזיקה 17 עמודים, אשר בהכנתה נטלו חלק שלושה פסיכולוגים קליניים, ביניהם המומחית גב' ללי גרשנזון, שמונתה ע"י בית המשפט, החתומה על חוות הדעת.

59. יצוין, כי בחוות הדעת מצטיירת תמונה קשה, אשר כלל לא פשוט להכילה, בכל הנוגע להתנהגות האב ולאינטראקציה שלו עם הקטין. מפאת חשיבותם של הדברים, הם יצוטטו להלן מתוך חוות הדעת בהרחבה.

60. בחוות הדעת ישנה גם התייחסות למצבו הרגשי הקשה של הקטין ולצורך המידי בהענקת ביטחון ויציבות בחייו: "כפי שתואר ל... חוויה של חוסר מוגנות מפני עולם עיון. אובייקטים חזקים נחווים על ידי ... כתוקפניים ואף הרסניים. אולם יש גם ייצוג של דמויות מכילות ומגינות. נראה כי אותן הדמויות לא מספקות בחווייתו מספיק הגנה וביטחון. ... מפעיל מנגנוני הגנה שכוללים הימנעות, הרחקה ובריחה לצורך הצלה. קיימת אצל ... כמיהה למקום שיעניק ביטחון ותחושת השתייכות, אותן לא מרגיש כעת, לדעתי בצל המאבק בין ההורים. ... נמצא במצוקה בשל חוויה של חוסר יציבות ובלבול באשר לזהותו המתגבשת לרבות שאלות הקשורות לשייכות. למרות יכולות תקינות ופוטנציאל גבוה, ... פחות פנוי ללמידה, מתקשה לפעול באופן יותר עצמאי כמצופה לגילו וכאשר עומד מול אתגר מגיב בהימנעות. אותות המאבק ניכרים על ... שלמרות יכולות קוגניטיביות גבוהות לא ממצה את הפוטנציאל הקיים אצלו" (עמ' 17 לחוות הדעת).

61. בחוות הדעת מתוארים הלחצים המופעלים על הקטין מצד האב והעדר היכולת של האב להבחין במצוקה בה נתון הקטין וליתן לה מענה: "האב מבקש שאשאל את ... איפה הוא רוצה לגור. אני משיבה לו שאין בכוונתי להעמיד את ... בסיטואציה זו ושאני לומדת עליהם מעצם הצפייה בהם ביחד. אני נאלצת לשוב על אמירה זו כמה פעמים. עם זאת, האב מבקש שיגיד שהוא מתגעגע לחברים מבית הספר ב... האב מתקשה מאוד להקשיב להערות שלי, ממשיך בשלו, בהתנהגות מאוד עיקשת וחזרתית. עם סיום המפגש, אני נפרדת מהם לשלום. האב הולך אחריי, מבקש ללוות אותי עד לרכב ולוקח את ... על הידיים, למרות שהוא בן 8 גדול כדי להחזיקו על הידיים והאחיזה לא מתאימה לגילו ולצרכיו. אני מעירה לו והאב מבקש ש... יגיד לי מה שהוא רצה להגיד. כלומר מה שאביו רוצה להשמיע. הילד שקט, האב לוחץ עליו שיגיד שרוצה לשוב לגור ב... הילד לא מדבר. אני מעירה לאב כי הוא מעמיד את בנו במצב לא נעים ומבקשת שיפסיק. אני נכנסת לרכב. האב מכה את החלון ומבקש שאפתח את החלון ולוחץ על בנו 'תגיד לה מה שאמרת לי', 'תגיד לה שאתה רוצה לגור איתי' ובחוסר התאמה מוחלט, מעמיד את ... בסיטואציה מאוד קשה ומשפילה. אני נאלצת להגיד לו שוב. האב לא מקשיב. אני מעירה לאב שיעלה על המדרכה מאחר והוא מסכן את הילד כאשר מכניס את ראשו לעבר החלון. כאשר האב עולה עם ... על המדרכה אני מודיעה לו שאתחיל לנסוע. האב מבקש שוב מ... שיגיד לי שהוא רוצה לגור ב... הילד לא פותח את פיו. כאשר אני מתחילה לנסוע, האב רץ לעבר הכביש וצועק 'הוא רוצה לדבר איתך' באופן מאוד לא מותאם ואף כמעט ביזארי. כעבור 400 מטר אני עוצרת את הרכב על מנת להירגע בטרם אמשיך לנהוג. בזמן העצירה אני מקבלת הודעה כתובה מהאב שאותה אני מחליטה לקרוא מאוחר יותר.

הביקור בתוך בית האב היה בסך הכל נעים. ניכר כי עבור האב ... חשוב מאוד והוא אכן מרכז חייו. הבית נקי, מסודר ומצויד בכל הנדרש עבור הילד. האב מעט חסר גבולות. עצם הישיבה בצורה כזו שהבן מחויב לשבת עליו כאשר משחק, לא מתאימה, לא במובן של מגע מיני לא מותאם, במובן של חוסר היכולת של האב לזהות צרכים התפתחותיים של בנו. הצורך לשמור על מרחק סביר ונפרדות בריאה. הלחץ שמפעיל האב על הילד מאוד קשה. מר ... לא מזהה את הקונפליקט שמעמיד בו את בנו, וגם כאשר מעירים לו, כפי שעשיתי לאורך כל המפגש, מר .... לא מסוגל להקשיב ולעצור לרגע. הסצינה הקשה ש... נאלץ לעבור בפתח בית אביו הייתה עבורי, וכמובן עבורו, סיטואציה כמעט בלתי אפשרית. התנהגותו של האב מעוררת דאגה, מחד, הוא חווה את בנו כחלק ממנו ולא מצליח להבין מה הם צרכיו שלו ומהם צרכיו של הילד. הוא אכן חי סביב הילד, דבר שהוא מאוד לא בריא, הוא מראה לילד בהתנהגותו קושי לקבל גבולות וכללים ובפועל מציג קשיי הסתגלות ותפקוד הורי לקוי. התרשמתי כי האב לא מסוגל להקשיב להדרכה מקצועית או הנחייה, מנסה להתבצר בעמדותיו שחלקן באות להצדיק את התנהגותו או החלטות שהחליט לדוגמא: הנשירה מלימודי משפטים ב...” (ההדגשות אינן במקור - פ.ג.כ; עמ' 6-7 לחוות הדעת).

וראו גם: "האב נוטה לתפוס עמדה 'שטותניקית' וליצינית אשר מביאה את ... להתפקע מצחוק עד כדי יציאה משיווי משקל. כלומר, האב לא מצליח לשמור על מרחק נכון, ולא מצליח לשחק בהנאה תוך וויסות רגשי והתנהגותי. ניכר כי קיים בסיס לקשר חיובי, חם ואוהב. עם זאת, האב זקוק להדרכה, אם כי, כאמור (ראה דיון בפרק על ביקור בביתו), לא בטוח שהאב יהיה מסוגל להפנים אותה גם אם ההדרכה תתקיים ב... בשל הקושי שלו להתבטא בעברית" (עמ' 12 לחוות הדעת).

62. המומחית הוסיפה וציינה כי: "אין ספק כי האב אוהב את ... אך הביטוי של אהבתו ודאגתו אליו לא לגמרי בריא. ראשית, האב מתקשה להבין כי הילד גדל והוא לא מעודד גדילה ועצמאות. מר ... מרים את ... על הידיים כאילו מדובר בפעוט ומושיב אותו על ברכיו כאשר משחק במחשב. מר ... לא מבחין כאשר מעביר מסרים שליליים על האם או בעלה. הוא לוחץ על ... לחץ כבד כדי שהילד יאמץ את עמדתו שלו, בכל הקשור לרצונו להיות ההורה המשמורן. האב לא מצליח להבחין בין צרכיו לצרכי הילד וכפועל יוצא לא מצליח להעדיף את צרכי בנו. כאשר איש מקצוע מנסה להנחות את האב, הוא לא מסוגל להקשיב, בשל הצפה רגשית וחוסר בשלות אישיותית, מר ... לא מצליח לעצור ובפועל דבק בעמדתו בצורה עיקשת, מבלי יכולת להיעזר בהדרכה מקצועית. בנוסף לחשדנות ולהצפה הרגשית, מר ... אדם מעט תימהוני. התנהגותו מוזרה גם בראיה של אדם שגדל באותה עיר ומכיר את התרבות והסגנון .... תגובותיו הקיצוניות לא קשורות לרקע התרבותי. כך לדוגמה עמדתו כי .... הוא כל עולמו, אמירתו כי הוא רוצה להשקיע בו את כל זמנו ולכן לא מנסה לשקם את חייו מבחינת זוגיות. דוגמה נוספת היא ההחלטה לקרוא לבנו 'אחי', גם כאשר הוסבר לו כי עלולה ליצור טשטוש גבולות בתוך המשפחה. תפיסתו קיצונית, תגובותיו גולמיות, לא די מעובדות ולא מאפשרות ל... התפתחות

תקינה. לדעתי העמדה האגוצנטרית של ... קשורה בעיקר לתפיסת האב, אשר בדרכים שונות מעביר מסר כי הוא 'מרכז חייו וכל עולמו'. זו לא עמדה בריאה עבור הילד. זה נטל כבד על כתפיו. הרכות והוא עלול לשלם על כך מחיר רגשי- אישיותי ובהמשך גם חברתי" (עמ' 15 לחוות הדעת).

63. מנגד, מצטיירת בחוות הדעת תמונה חיובית בכל הנוגע לקשר בין האם והקטין, המתואר כקשר מיטיב עבורו, וכך גם בעניין יכולותיה ההוריות הטובות: **"האם עקבית בטיפול בבנה, מגיבה אליו באמפתיה ומסוגלת לזהות את צרכיו ולתת מענה לצרכיו ההתפתחותיים המשתנים. הקשר בין ... לאמו חזק ומאוד משמעותי עבורו. הוא חווה את אמו כגורם מרכזי בחייו, נשען עליה ונותן בה אמון מלא. כחלק מהאמון באמו, ... התחבר לבעלה של האם והתקרב אליו מאוד. הוא רואה בו כתובת ומבין כי הוא חלק מהתא המשפחתי החדש שאמו יצרה. הקרבה הרגשית לאמו מאפשרת ל... גם להתקרב לאמו פיזית ולחפש את קרבתה" (עמ' 16 לחוות הדעת).**

64. המומחית הבהירה בחוות הדעת, כי בכל הנוגע למעבר האם ל... התנהלותה אינה נתפסת כמיטבה מבחינת הקטין, והלכה למעשה פעלה היא באופן המשרת את טובתה ולא את טובת הקטין, אך למרות זאת סבורה המומחית, כי בראי כלל הנסיבות האם מתאימה יותר מהאב לגידול הקטין (עמ' 15-16 לחוות הדעת).

65. עיינו הרואות, אפוא, כי ישנה תמימות דעים בקרב כל הגורמים האובייקטיביים- מקצועיים המעורבים בהליכים דנא, לפיה טובת הקטין היא הותרתו בחזקת האם.

66. בל נשכח, כי סוגיית המשמורת הוסדרה בין הצדדים, כאמור, במסגרת הסכם הגירושין ביניהם שאושר וקיבל תוקף של פסק דין לפני למעלה משבע שנים, ובתביעתו מבקש למעשה האב לשנותה. ילד אינו חפץ, כידוע, והעברתו מיד ליד תוך ביצוע שינויים דרמטיים בחייו אינה דבר של מה בכך, ועל המבקש לעשות כן להניח תשתית מספקת ויציבה אשר יש בה להוכיח שהדבר עולה בקנה אחד עם טובת הילד ומשרתה.

67. למען הסר ספק מובהר, כי בית המשפט אינו מקל ראש כלל ועיקר בנוגע להתנהלות האם, אשר עשתה דין לעצמה וחרף החלטות שיפוטיות במסגרתן נקבע, כי מקום מושבו של הקטין יוותר בעיר ..., היא העתיקה מקום המגורים שלו.

לצד זאת אין להתעלם מן האירועים שהתרחשו עובר לביצוע המהלך האמור ובהם התפרצות נגיף הקורונה בחודש מרץ 2020 על כל הכרוך בה והתפשטות המגפה בחודשים שלאחר מכן, אשר לא היו צפויות כלל והן בבחינת כוח עליון, בד בבד ולהבדיל עם לידת בתה.

בנסיבות שנוצרו דומה, כי לא יהא זה הוגן לבוא חשבון עם האם מבלי להתייחס לעובדות אלו.

68. אין חולק, כי גם צעד זה של האם גרם נזק לקטין, והדבר עולה הן מעמדת האפוטרופה לדין (ראו הודעתה מיום 18.06.2020) והן מחוות דעת המומחית: **"צודק האב כי המעבר לעיר ... , לקהילה סגורה ויותר הדוקה מבחינה דתית לא היה נכון עבור הילד ובכך האם פעלה על פי צרכיה שלה. היא קטעה את רצף הלימודים של ... במהלך כיתה א' והרחיקה את הילד מאביו"** (עמ' 15-16 לחוות הדעת).

69. המהלך האמור של האם נלקח בחשבון ע"י המומחית אגב בחינת יכולותיה ההוריות, וברי כי גם במעשיה ובמחדליה דבק רבב:

בראש ובראשונה ניתן ללמוד זאת, כאמור, מאי הציות שלה להחלטות בית המשפט, תוך ניתוק הקטין מסביבתו הטבעית ומאביו.

זאת ועוד, במסגרת ניהול ההליכים שלפניי התברר, כי גם האם לא נמנעה מעירוב הקטין בקונפליקט ההורי. בעניין זה יצוין, כי כפי הנראה עודדה האם את הקטין לכתוב מכתב לאפוטרופה לדין ובו עמדתו בהתייחס להליכים דנא. עדות האם לפיה אין לה יד ורגל במהלך זה של הקטין לא נמצאה מהימנה עליו (עמ' 87 ש' 24 עד עמ' 88 ש' 19 לפרוטוקול הדיון מיום 09.06.2021).

מחוות דעת המומחית עולה גם, כי לביטחונה העצמי הנמוך של האם יש השלכות על הקטין (עמ' 11 לחוות הדעת; עמ' 74 ש' 11-4 לפרוטוקול הדיון מיום 09.06.2021).

ולבסוף יש ליתן הדעת גם לאופיו של מר ש., בן זוגה של האם, אשר מחוות הדעת עולה, כי התרשמות המומחית ממנו לא הייתה חיובית במיוחד (ראו עמ' 14 לחוות הדעת). המומחית ציינה, כי הגם שעפ"י התרשמותה אין הוא מהווה דמות הורית אידיאלית עבור הקטין ואינו מהווה תחליף לאב, בפועל נוצר בינו ובין הקטין קשר חיובי, והוא מהווה דמות משמעותית עבורו: **כפי שכתבתי מפורשות, מר ש. לא הרשים אותי כאדם יציב, כנה ודמות הורית אידיאלית. חשוב לי להדגיש כי הוא לא בא להחליף את האב אך הוא משמש בבית מבוגר אחראי ושותף לחיים של האם...** (עמ' 15-16 לחוות הדעת).

70. חרף האמור, ומתוך ההנחה הברורה בכלל וגם במקרה דנא, כי אין הורה מושלם ואין הורות שהיא חפה משגיאות ו/או ממגרעות, וודאי לא בצל מאבקי הורות ממושכים וקשים שוכנעתי, כי ללא ספק, יכולותיה ההוריות של האם עולות לאין ערוך על אלו של האב, וטובת הקטין היא הותרתו בחזקתה.

71. ודוק, מצאתי, כי בידי האם לשפר יכולותיה ההוריות ובטחונה העצמי באמצעות הדרכה וטיפול מתאימים, להבדיל מהאב, אשר עפ"י חוות דעת המומחית, עמדת האפוטרופה לדין והתרשמותי הבלתי אמצעית הימנו, ספק אם הליכי הדרכה וטיפול יובילו לשינוי בדפוסי ההתנהגות והחשיבה שלו, משהדבר נעוץ בקווי האישיות שלו, בהעדר מודעות

להשלכות ההרסניות של התנהגותו ובהעדר היכולת ליצור נפרדות בינו ובין הקטין, ולהציב את צרכי הקטין לפני צרכיו שלו.

72. באשר למר ש., אף כי לא נעלם מעיניי האופן בו הוא מתואר ע"י המומחית בחוות דעתה, לא מצאתי, כי הוא עלול להעמיד הקטין בסיכון כלשהו ו/או לגרום לו נזק. כפי שצוין בחוות דעת המומחית, נוצר קשר טוב בינו ובין הקטין, אשר נותן בו אמון, בוטח בו ורואה בו חלק בלתי נפרד מהתא המשפחתי שלו: **"כחלק מהאמון באמו, ... התחבר לבעלה של האם והתקרב אליו מאוד. הוא רואה בו כתובת ומבין כי הוא חלק מהתא המשפחתי החדש שאמו יצרה"** (עמ' 15 לחוות הדעת).

73. למותר לציין, כי ב"כ האב לא ביקש לחקור את המומחית על חוות דעתה. עוד יצוין, כי שני הצדדים לא ראו צורך בהפניית שאלות הבהרה למומחית. עובדות אלו מדברות בעד עצמן ומלמדות כי הצדדים מקבלים את ממצאי חוות הדעת ללא עוררין.

74. כאמור, בית המשפט אינו מהווה אמנם חותמת גומי המוטבעת על חוות דעת של מומחה או מומחים מטעמו, אולם עפ"י ההלכה הפסוקה לעיתים נדירות ובנסיבות מיוחדות בלבד יפסוק בית המשפט בניגוד לממצאי המומחה ומסקנותיו.

75. המקרה דנא אינו בא בגדר המקרים אשר נסיבותיהם מצדיקות סטייה ממסקנות חוות דעת המומחית. כאמור, עסקינן בחוות דעת מקיפה, מעמיקה ויסודית אשר שלושה אנשי מקצוע שזוהי מומחיותם נטלו חלק בעריכתה; האב לא השיג על בדיקות המומחית, על מלאכת עריכתה של חוות הדעת ועל ממצאיה וכאמור לא ראה צורך בהפניית שאלות הבהרה למומחית ו/או בזימונה לחקירה על חוות הדעת; ממצאי חוות הדעת עולים בקנה אחד עם תכנם של התסקירים הרבים שהוגשו בהליכים דנא ובהליכים הקודמים ועם עמדת האפוטרופה לדין – גורם אובייקטיבי שמונה ע"י בית המשפט ואמון על טובת הקטין.

76. לפיכך מוצאת אני לאמץ ממצאי חוות הדעת ומסקנותיה העולה בקנה אחד עם המלצות העו"ס לסדרי דין ועם עמדת אפוטרופסיתו לדין, כך שהקטין יוותר בחזקת האם ויתגורר עמה ב....

77. עינינו הרואות, אפוא, כי מן התשתית הראייתית שהונחה בפני בית המשפט (שהיא ללא ספק רחבה ועמוקה), לא עלה בידי האב להרים הנטל המוטל עליו ולשכנע, כי טובת הקטין היא העברתו לחזקתו.

מסגרת החינוך בה ישולב הקטין

78. כפי שצוין לעיל, בחודש אוגוסט 2019 ניתנה החלטה לפיה הקטין, אשר למד עד אז במסגרות חינוך השייכות לזרם חב"ד ימשיך להתחנך בהן גם בכיתה א'.

79. לטענת האב, האם משתייכת לקהילת הרב ... - זרם חרדי קיצוני לשיטתו, אשר ימחה את נוכחותו מחיי הקטין. האב עומד על המשך שילובו של הקטין במסגרת חינוך המשתייכת לזרם חב"ד, המהווה, לדידו, מסגרת פתוחה וסובלנית, אשר יש בכוחה להכיל ההבדלים בין אורחות חייהם של הורי הקטין.

80. האם לא התייחסה לסוגיה זו בסיכומיה.

81. האפוטרופה לדין סבורה, כי על הקטין להמשיך להתחנך במסגרת המשתייכת לזרם חב"ד, וכי יש לקבוע כי ככל שמי מהצדדים יפר הוראה זו, תושט עליו סנקציה כספית.

82. בחוות הדעת המשלימה הומלץ ע"י המומחית, כי הקטין ימשיך להתחנך במסגרות של זרם חב"ד, תוך שהיא מבססת המלצתה על שני אדנים עיקריים, האחד עניינו שמירת הרצף בדרך החינוך של הקטין, אשר עפ"י החלטת הוריו שולב במסגרות חינוך של חב"ד, והשני עניינו אופיו של הזרם האמור, אשר לשיטת המומחית מבטא פתיחות ויכולת להכיל משפחות הנושאות אופי שונה מזה הרווח בקרב חברי הקהילה, תוך שהיא מציינת בחוות הדעת לאמור: **"אני סבורה כי נכון יהיה ש... ימשיך להתחנך במסגרת חינוכית של תנועת חב"ד ואביו יוכל להיות מעורב ככל שניתן (אבות ובנים, למשל). מסגרת של הקהילה הסגורה אליה משתייכת היום האם עלולה לא לתת מקום לאב, מאחר והוא לא חלק מאותה קהילה"** (עמ' 2 לחוות הדעת המשלימה).

83. לאחר עיון בכל אשר מונח לפניי ולאחר ששקלתי בדבר מצאתי להורות, כי הקטין ימשיך להתחנך במסגרות חינוך של זרם חב"ד.

ראשית, כאמור, הקטין התחנך מאז ומתמיד במסגרות המשתייכות לזרם האמור בהסכמת הוריו שהתקבלה לאחר פרידתם זה מזו וחרף הקונפליקטים ביניהם אשר נסובו, כאמור, סביב ענייני הקטין, ולא מצאתי כי יש הצדקה לסטות מכך. יצוין, כי בעדותה הודתה האם, כי כך אכן הוסכם בין הצדדים בעבר (עמ' 70 ש' 3-1 לפרוטוקול הדיון מיום 09.06.2021).

שנית, וזהו למעשה הנימוק העיקרי, הצדדים מנהלים, כאמור, אורחות חיים שונים לחלוטין. בעוד האם מנהלת אורח חיים חרדי ומתגוררת בעיר .... אשר צביונה ידוע, מנהל האב אורח חיים חילוני ומתגורר בעיר מעורבת – .....

גם בנסיבות פשוטות יותר ובהעדר קונפליקט בעצימות כה גבוהה כבמקרה דנא, עת קטין מוצא עצמו בתווך בין הוריו המנהלים אורחות חיים כה שונים וקוטביים זה לזה, ובתוך כך נאלץ להתמודד עם מציאות מורכבת ולפלס לעצמו שביל הזהב בין עולמם של הוריו, הדמויות המבוגרות בחייו ולגבש את זהותו העצמית, יש לשאוף לשילובו במסגרת חינוך באופן שיסייע לו לצלוח אתגר זה ולא יכביד על כתפיו הצרות ויטיל עליהן נטל כבד מדי.

על אחת כמה וכמה נכון הדבר עת ההתמודדות האמורה היא בצלו של מאבק בלתי פוסק בין הורי הקטין, עובדה המציבה אותו תחת מכבש לחצים ועומס רגשי רב ממילא.

84. מקבלת אני, אפוא, דברי המומחית ורואה בשילוב הקטין במסגרת חינוך ליברלית אשר טמון בה פוטנציאל להכלת הפערים בין אורחות חיי ההורים מחד, והיא בעלת צביון שהוא קרוב למרכז החיים ולסביבת מגוריו של הקטין מאידך, חשיבות עליונה בהגנה על נפשו, על נוכחותם של שני הוריו בחייו, על האפשרות לפלס לעצמו התייב בין עולמם של הוריו ועל זכותו לבחור בבוא היום את אורח החיים המתאים והרצוי לו.

85. מן הראוי עוד לציין בהקשר זה, כי למסגרת החינוך מקום נכבד בחייהם של ילדים, ומעבר לתפקידה כמקור להעברת ידע ולחינוך, יש לה תרומה להתפתחותם האישית והיא מהווה גם מסגרת חברתית, אשר לקשרים הנרקמים בין כתליה יש חיות גם מעבר לשעות הלימודים. ברי, אפוא, כי עסקינן בסוגיה כבדת משקל ואין להקל בה ראש.

מקבלת אני גם דעתה של המומחית לפיה מצבו הרגשי של הקטין מחייב בחירת מסגרת חינוך שאיננה נוקשה וקיצונית, כי אם ליברלית ומכילה, אשר יהא בכוחה לסייע לו בהתמודדות עם האתגרים הרבים הניצבים לפניו על רקע נסיבות חייו המורכבות. כן ועל רקע הנסיבות וניסיון העבר מצאתי לאמץ עמדת האפוטרופה לדין בעניין הסנקציה בגין הפרת הוראות בית המשפט בנדון דדן.

86. לפיכך נקבע בזאת, כי הקטין ימשיך ללמוד במוסדות חינוך המשתייכים לזרם חב"ד. נאסר בזאת על ההורים או מי מהם לשנות זרם החינוך של הקטין אלא בהסכמה מראש ובכתב ו/או באמצעות הכרעה שיפוטית.

כן נקבע בזאת, כי מי מהצדדים אשר יפר הוראה זו יחוב בתשלום סך של 50,000 ₪ למשנהו כפיצוי מוסכם מראש ובלא צורך בהוכחת נזק.

זמני השהות של הקטין עם האב

87. במסגרת חוות הדעת הומלץ ע"י המומחית להרחיב זמני השהות של הקטין עם האב כך שיכללו גם שהות עמו בסופי שבוע, בחגי ישראל (במחצית מן החגים מדי שנה) ולמשך שבוע בחופשת הקיץ.

88. בסיכומי עותר האב, כי ככל שתביעתו תדחה ולא יקבע כי החזקת הקטין תעבור לידי, יש לאמץ המלצות המומחית בעניין זמני השהות של הקטין עמו.

89. האם מתנגדת להרחבת זמני השהות של הקטין עם האב ובמסגרת חקירתה הנגדית הבהירה, כי לשיטתה על מפגשי הקטין עם האב להתקיים תחת פיקוח, וכל עוד יימנע האב מקבלת טיפול, ימשיך הוא לסכן את הקטין ולפגוע בנפשו (עמ' 74 ש' 12-19 לפרוטוקול הדיון מיום 09.06.2021).

באשר לשהות הקטין עם האב בחגי ישראל הבהירה האם, כי בחגים "הדתיים" אין מקום לקבל המלצות המומחית משהאב אינו שומר שבת (עמ' 74 ש' 20-24; עמ' 76 ש' 3-6 לפרוטוקול הדיון מיום 09.06.2021), אך אין מניעה לכך בהתייחס לחגים "האזרחיים" כדוגמת חנוכה, שושן פורים ויום העצמאות (עמ' 75 ש' 5-9, שם).

בסיכומיה עתרה האם, כי לא ייעשה שינוי בהסדרי השהות הנוהגים כיום וכי עו"ס לסדרי דין תוסמך לביצוע השינוי בכפוף להתקדמות הליכי הטיפול של האב בלבד. יוזכר, כי עד לאחרונה התקיימו זמני השהות ללא פיקוח.

90. בסיכומיה לא התייחסה האפוטרופה לדין לסוגיית זמני השהות, להיקפם ולשאלת הסעתו של הקטין בין בתי ההורים לצורך קיומם, אך ציינה, כי לשיטתה יש להטיל סנקציה בגין הפרתם.

91. בעוד בית המשפט יושב על המדוכה ועסוק במלאכת כתיבת פסק הדין, פנו ההורים ביום 25.11.2021 בבקשות שונות (בכל אחד מן ההליכים שבכותרת). האב מצדו פנה בבקשה להטלת סנקציות על האם בגין הפרת זמני השהות שנקבעו, ואילו האם פנתה בעצמה ולא באמצעות באת כוחה בבקשה לקבלת מענה, כלשונה, למצבו הנפשי הקשה של הקטין, אשר לטענתה משתף אותה בהתעללות האב בו בעת המפגשים עמו, פיזית ונפשית, עד כי הוא מסרב להיפגש עמו. בתגובה שהוגשה על ידה לבקשת האב מציינת האם, באמצעות באת כוחה, כי דווקא האב מפר את החלטות בית המשפט באמירות שלו לקטין כי כוונתו לקחתו עמו לארץ הולדתו, ..., המטילות עליו אימה ופחד, בעצם האלימות הפיזית בה נקט כלפיו ובסחיטה הרגשית שלו אותו, הגורמת לקטין מצוקה נפשית.

92. נוכח הנטען בכתבי בי הדין של הצדדים, התבקשה תגובת האפוטרופה לדין ועדכון מפי העו"ס לסדרי דין.

93. האפוטרופה לדין בתגובתה ציינה, כי בשיחתה עמו, שיתף אותה הקטין בכך שאינו מעוניין עוד במפגשים עם האב נוכח התנהגותו האלימה כלפיו. כן ציינה, כי הקטין מביע מצוקה, בין היתר, נוכח אמירות האב לפיהן הוא מתכוון ליטול אותו עמו ולהגר ל..., ברם אין בידיה הכלים להעריך מידת האותנטיות שיש בתלונות הקטין כנגד האב.

94. עו"ס לסדרי דין קיימה פגישות עם הצדדים ועם הקטין והגישה עדכון מפורט בעניין. בקליפת אגוז יאמר, כי עולה מן הדיווח, שלדברי הקטין הוא מתגעגע אמנם לאב וחפץ בקשר עמו, אך מבקש לא להיפגש עמו ביחידות, היות שהאינטראקציה הפיזית ביניהם מכאיבה ואינה נעימה לו; כי מבחינת ההורים אין שינוי בתלונות ההדדיות שלהם האחד כנגד משנהו; וכי האב מכחיש את טענות האם בדבר פגיעה פיזית ו/או נפשית בקטין, תוך שנטען על ידו, כי אין זאת אלא ניסיון מצדה לנתק הקשר בין השניים. עוד עולה מן הדיווח, כי חקירת המשטרה בהתייחס לתלונת האם טרם החלה.

העו"ס מבהירה עוד, כי על אף שהיא מתקשה להאמין, כלשונה, שהאב פגע פיזית בקטין, אין בידה להפריך או לאושש טענות האם.

לצד זאת ממליצה היא להמתין לתוצאותיה של חקירת המשטרה ובינתיים לקיים המפגשים בין האב והקטין במרכז הקשר. לדבריה, בעת שהתקיימו מפגשים בנוכחותה, לא הקשיב האב להנחיותיה, היה עסוק בעצמו, שוחח עם הקטין על נושאים שהוא נדרש להימנע משיח עמו אודותיהם וניסה להפעיל עליו לחץ רגשי.

95. בנקודה זו מצאתי להבהיר, כי איני מטילה ולו צל של ספק באהבת האב את הקטין, אשר אוהבו אהבת נפש ואף לא בכך שהוא מרכז עולמו, אולם לדאבון הלב נראה, כי הוא אינו מודע למגבלותיו, אינו מודע לצרכיו הנפשיים של הקטין ואינו מודע להשלכות שיש למעשיו ולדבריו על הקטין, על מצבו הרגשי ועל התפתחותו התקינה.

בהקשר זה יוזכר, כי חרף החלטות מספר של בית המשפט בעניין הפניית האב לטיפול ולהדרכה הורית, הוא לא עשה כן, וקיים מפגש בודד עם המטפלת בקטין.

96. כן מצאתי להבהיר, כי זכותם של האב והקטין לקיומו של קשר רציף ומשמעותי ביניהם אינה שנויה כלל במחלוקת.

97. עם זאת, שעה שעקרון העל לאורו עלינו להכריע בהליכים דנא הוא, כידוע, טובת הילד ובית המשפט הוא גם אביהם של קטינים, נוכח שינוי הנסיבות, האירועים האחרונים והטענות בדבר ההתדרדרות בתפקוד האב וביחסו לקטין אשר טרם התבררו ע"י הרשות החוקרת, לא ניתן בעת הזו להותיר זמני השהות על כנם, וודאי לא לקבל המלצות המומחית ולהרחיבם.

עסקינן בנסיבות מורכבות ובדיני נפשות ממש, ומשכך שוכנעתי, כי נכון לעת הזו, לפחות, ועד אשר יוסר החשש לשלמו הנפשי והפיזי של הקטין, יש לקיים זמני השהות שלו עם האב תחת פיקוח.

לצד זאת מצאתי להבהיר, כי לנוכח הנסיבות שפורטו לעיל בהרחבה והחשיבות הרבה שיש בהבטחת נוכחות האב בחיי הקטין, יש לקיים המפגשים במקום מגוריו בעיר ... דווקא.

98. לכשתתבהר התמונה, תוך תקווה כי תוסר העננה מעל ראש האב וימצא בתום חקירת המשטרה, כי לא דבק בו אשם ו/או כי אין מקום להעמידו לדין, ישובו להתקיים זמני השהות באשר נקבעו ע"י בית משפט זה, דהיינו בימי שלישי בין השעות 19:00-14:00.

99. מבלי לגרוע מן האמור מצאתי להסמיק את עו"ס לסדרי דין מעיריית ... מכוח סעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות להרחיב את זמני השהות של הקטין עם האב ו/או להורות על המשך קיומם תחת פיקוח, ככל שהדבר יידרש עפ"י שיקול דעתה המקצועי, והכל בראי טובת הקטין.

תוקף ההסמכה יהא למשך 18 חודשים מהיום.

סוף דבר

100. תביעת האב להעברת הקטין לחזקתו – נדחית. הקטין יוותר בחזקת האם וניתן בזאת היתר להעתקת מקום המגורים שלו לעיר מגוריה - ....

101. הקטין ימשיך להתחנך במסגרות חינוך המשויכות לזרם חב"ד. ככל שמי מההורים יפר הוראה זו הוא יחוב בתשלום פיצוי כספי למשנהו בסך 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק.

102. הקטין ימשיך בקבלת הטיפול הרגשי אליו הופנה במימון ההורים בחלקים שווים, תוך שמובהר, כי דין הוצאה זו כדין מזונות. עוד מובהר, כי מחובת האם לדאוג להמשך הליכי הטיפול הרגשי בקטין ועליה לעשות כן לאלתר. עו"ס לסדרי דין בעיריית ... מתבקשת לעקוב אחר קיום הוראה זו ע"י האם.

103. עד לקבלת תוצאות חקירת המשטרה יתקיימו זמני השהות של הקטין עם האב אחת לשבוע במרכז הקשר בעיר ... למשך שעתיים ובאחריות האם להביאו למפגשים.

עם קבלת תוצאות החקירה וככל שיוחלט לא להעמיד האב לדין, ישובו להתקיים זמני השהות במתכונתם הקיימת, אלא אם יוחלט אחרת.

עו"ס לסדרי דין בעיריית ... מוסמכת בזאת לשנות זמני השהות שנקבעו תוך הותרת הפיקוח עליהם, ולחילופין הסרתו והרחבתם, והכל בראי טובת הקטין. תוקף ההסמכה - למשך 18 חודשים מהיום.

104. אף כי תביעת האב נדחתה, בהינתן כי האם הפרה החלטות שיפוטיות ונטלה הדין לידיה, ובכך אילצה האב לשוב ולפנות לבית המשפט (תוך שהיא כופה הר כגיגית גם על בית המשפט), איני עושה צו להוצאות וכל צד יישא בהוצאותיו.

105. בזאת מסתיים בירור ההליכים שבכותרת והמזכירות מתבקשת לסגור אותם.

106. פסק הדין יומצא לצדדים באמצעות באי כוחם.

107. פסק הדין ניתן לפרסום תוך השמטת שמות הצדדים ופרטים מזהים נוספים.

ניתן היום, ה' טבת תשפ"ב, 09 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

פאני גילת כהן 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)